

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

A.I. TO'RAYEV

O'ZBEKISTON DAVLAT MUASSASALARI
TARIXI

"Dardona" nashriyoti
Buxoro - 2021

63.3(50')

T 97

To'rayev, A.

O'zbekiston davlat muassasalari tarixi [matn] metodik qo'llanma / A.To'rayev.
Buxoro: Durдона, 2021. - 192 b.

KBK 63.3(50')

Ushbu metodik qo'llanmaga ilk davlatlarning paydo bo'lishi, davlatlarning vujudga kelishidagi nazariya va qarashlar haqida batafsil ma'lumot berib o'tilgan. Metodik qo'llanmada ma'ruzalar matni, mavzular bo'yicha savollar, topshiriqlar va tayanch iboralar jamlanmasidan iborat.

Ushbu metodik qo'llanma Oliy va o'rta maxsus o'quv yurtlarining o'qituvchilari, arxivshunoslik ta'lim yo'nalishi talabalari hamda keng kitobxonlar ommasiga mo'ljallangan.

Mas'ul muharrir:

Sh.A. Hayitov, tarix fanlari doktori, professor

B.B.Boltayev, Buxoro tarixi kafedrasi katta o'qituvchisi
O.R.Rashidov, Jahon tarixi kafedrasi mudiri, t.f.f.d., dotsent

Metodik qo'llanma BuxDU kengashi yig'ilishining 4-may 2021-yildagi 14-sonli majlis qarori bilan nashrga tavsiya qilingan.

ISBN 978-9943-4787-8-7

MUNDARIJA

So'z boshi	3
1-mavzu: O'zbekistonning davlat muassasalari tarixi fanining maqsad va vazifalari	5
2-mavzu: O'zbekiston hududida qadimgi davlat muassasalarining vujudga kelishi.....	13
3-mavzu: Ahamoniylar davrida o'rta osiyoda davlat boshqaruvi.	25
4-mavzu: Qadimgi qang' va davon davlatlarida davlat muassasalari tizimi.....	37
5-mavzu: Yunon-makedon va salavkiylar boshqaruvi davrida davlat muassasalari.....	51
6-mavzu: Yunon-baqtriya va kushon davlatida davlat muassasalari..	64
7-mavzu: Afrig'iylar, xioniylar, kidariylar va eftallar davlatlarida davlat boshqaruv tarixi.	81
8-mavzu: Turk xoqonligida davlat boshqaruv tizimi.....	92
9-mavzu: O'rta Osiyoning arab xalifaligining boshqaruvi davrida davlat muassasalari tarixi.....	102
10-mavzu: Somoniylar davrida davlat boshqaruv muassasalari.....	111
11-mavzu: Tohiriylar davlatida boshqaruv idoralari.	121
12-mavzu: G'aznaviylar davlat boshqaruv tizimi.	127
13-mavzu: Saljuqiylarda davlat boshqaruv tarixi	136
14-mavzu: Qoraxoniylar davrida boshqaruv idoralari.....	144
15-mavzu: Xorazmshohlar davlat boshqaruv tartibi.	154
16-mavzu: Mo'g'ullar istilosi va chig'atoy ulusi davrida davlat boshqaruv tartibi.	171
Xulosa.....	188

Бухоро давлат университети
Ўқув-методик кенгаш 9-сонли
йиғилишининг баённомасидан
К ў ч и р м а

4.05.2021

Бухоро шаҳри

К У Н Т А Р Т И Б И:

1. Турли масалалар.

Жаҳон тарихи кафедраси ўқитувчиси Тўраев Анвар Исмоиловичнинг 5120300-Тарих (мамлакатлар ва минтақалар бўйича), 5220300-Архившунослик таълим йўналишлари учун Ўзбекистоннинг давлат муассасалари тарихи деб номланган ўқув-услубий қўлланмани нашрга тавсия этиш.

Э Ш И Т И Л Д И:

М.Ю. Фарманова (кенгаш котибаси) - Жаҳон тарихи кафедрасининг ўқитувчиси Тўраев Анвар Исмоиловичнинг 5120300-Тарих (мамлакатлар ва минтақалар бўйича), 5220300-Архившунослик таълим йўналишлари учун “Ўзбекистоннинг давлат муассасалари тарихи” деб номланган ўқув-услубий қўлланмани нашрга тавсия этишни маълум қилди. Ушбу ўқув-услубий қўлланмага: Бухоро тарихи кафедраси катта ўқитувчиси Б.Б. Болтаев ва Жаҳон тарихи мудир, т.ф.фд. доцент О.Р. Рашидовлар томонидан ижобий тақриз берилгани таъкидланди. Ўқув-услубий қўлланма муҳокамаси ҳақидаги Тарих ва маданий мерос факультети (2021 йил 30 март) ва Жаҳон тарихи кафедраси (2021 йил 23 март) йиғилиш қарори билан таништирди.

Юқоридагиларни инобатга олиб ўқув-методик кенгаш

Қ А Р О Р Қ И Л А Д И:

1. Жаҳон тарихи кафедрасининг ўқитувчиси Тўраев Анвар Исмоиловичнинг 5120300-Тарих (мамлакатлар ва минтақалар бўйича), 5220300-Архившунослик таълим йўналишлари учун “Ўзбекистоннинг давлат муассасалари тарихи” деб номланган ўқув-услубий қўлланма нашрга тавсия этилсин.
2. Ушбу қарорни тасдиқлаш университет Кенгашидан сўралсин.

Ўқув-методик кенгаш раиси
Ўқув-методик кенгаш котиби

Кўчирмасига туғри

Ўқув-методик кенгаш котиби

М.И. Даминов
М.Ю. Фарманова

М.Ю. Фарманова